

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Oksie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 799 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Tadeusz Soboń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie został powołany Uchwałą Nr II/21/91 Rady Gminy w Oksie z dnia 3 lipca 1991 roku w sprawie powołania do działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie.

Ośrodek posiada własny REGON 290005410 i NIP 656-18-57-623.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie jest Pani Mirosława Kwaterska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr IX/37/2011 Rady Gminy w Oksie z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie. W § 2 statutu widnieją nieaktualne publikatory przytoczonych ustaw. W związku z powyższym zapis widniejący w § 6 ust. 1, w chwili obecnej jest nieobowiązujący. Ponadto zdaniem kontrolujących winna być również wymieniona ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 4/2011 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie. W § 2 widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej. Natomiast w § 3 ust. 1 i 3 widnieją nieaktualne zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Ponadto stwierdzono, iż w zadaniach pracownika socjalnego wymieniono zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, które nie należą do zadań pracownika socjalnego oraz brak zadań asystenta rodziny, którego stanowisko dopisano ręcznie do schematu struktury Ośrodka w § 4 Regulaminu Organizacyjnego. Zespół kontrolny nadmienia, iż wszelkie zmiany do Regulaminu Organizacyjnego winny być nanoszone w drodze zarządzenia. W § 5 ust 4 widnieje zapis mówiący

*40
Kw
B. Kwaterska*

o tym, że pod nieobecność Kierownika Ośrodka, decyzje, do których został upoważniony kierownik, podpisuje Wójt. Jest to niezgodne z art. 110 ust. 8, wedle którego Kierownik Ośrodka winien wystąpić z wnioskiem do Wójta o upoważnienie dla innej osoby do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

- 3) Zarządzenie Nr 12/2004 Wójta Gminy w Oksie z dnia 26 kwietnia 2004 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej;
- 4) Zarządzenie Nr 15/2008 Wójta Gminy w Oksie z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie nieodpłatnego przyznania pomocy w zakresie dożywiania dzieci w placówkach szkolnych;
- 5) Uchwałę Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 6) Uchwałę Nr XXXVI/185/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 7) Uchwałę Nr XXXVI/186/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 8) Zarządzenie Nr 8a/2012 Wójta Gminy z dnia 15 marca 2012 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie do ustanowienia rodziny wspierającej; zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu wspierania rodzin i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

*Przebieg
A. Kowalczyk*

1. Renata Gwóźdź – koordynator kontroli – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1093/2014 z dnia 27 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1094/2014 z dnia 27 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie*.

II. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 01 – 03 grudnia 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz monitorowanie sposobu wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013, poz. 135 ze zm.).

R. Gwóźdź
określenie

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie mieści się w budynku Urzędu Gminy Oksa, ul. Włoszczowska 22 a, 28 – 363 Oksa, tel. 041 380 80 48. Zajmuje trzy pomieszczenia, wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: ubóstwo, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w kasie Ośrodka w terminach określonych w decyzji administracyjnej lub na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

Przedmiotem kontroli była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oksie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 3 pracowników, w tym: kierownik i 2 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $4\ 799/2 = 2\ 400$

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.

*Wzrost
w obszarze*

U z 2013 r., poz. 182 ze zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 2 400 mieszkańców.

Nadmienić należy, iż od 1 stycznia 2015 roku wchodzi w życie art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który mówi, iż ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Ad. 2 Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 182) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U., poz. 135).

Zasilki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS) wynika, iż pomoc w formie zasiłku stałego w 2014 roku do dnia kontroli przyznano dla **12 osób**, za **12 osób** opłacano również składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

OPS-8141/Rs/8/2014; OPS-8141/Rs/11b/2012; OPS-8141/Rs/14a/2013; OPS-8141/Rs/6/zmien/2012; OPS-8141/Rs/1a/2013; OPS-8141/Rs/10/zmien./2012; OPS-8141/Rs/8/zmien/2012; OPS-8141/Rs/5/zmien/2012; OPS-8141/Rs/16/2014; OPS-8141/Rs/12/2014.

Dokumentacja prowadzona jest w tezkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty jedynie takie jak: wniosek, wywiad lub jego aktualizację, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz decyzję administracyjną. Orzeczenia nie były potwierdzone „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, w części decyzji kodeks postępowania administracyjnego widniał bez daty wydania tej ustawy, a w części widniała błędna data wydania, tj. 14 czerwca 1980 r., zamiast 14 czerwca 1960 r. W podstawie prawnej stwierdzono także brak przywołania upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej, w części decyzji brak było rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz

*RP
Kontrola
b. h. w. w.*

kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a w części nieobowiązujące już rozporządzenie o kryteriach dochodowych z 2006 roku. W podstawie prawnej tych decyzji widniała również uchylona w aktualnym systemie prawnym ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W części skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji jednak nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. W części decyzji natomiast stwierdzono, iż decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. Wywiady lub ich aktualizacje były bardzo krótkie, zawierały niewiele informacji o osobie czy rodzinie. Na pierwszej stronie rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowano brak pieczęci GOPS w Oksie.

Ponadto wnioski składane przez klientów nie były opatrzone datą wpływu przez GOPS.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzje o przyznaniu pomocy w większości klienci odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS), w roku 2014 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **8 rodzin**, wypłacono 17 świadczeń. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

*Opis
S. Kulec*

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS-8141/Ro/15/2014; OPS-8141/Ro/9/2014; OPS-8141/Ro/13/2014; OPS-8141/Ro/12/2014; OPS-8141/Ro/3/2014; OPS-8141/Ro/4/2014; OPS-8141/Ro/39/2014; OPS-8141/Ro/6/2014; OPS-8141/Ro/5/2014; OPS-8141/Ro/8/2014.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniały nieaktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego, brak było również upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Dodatkowo kodeks postępowania administracyjnego przywołany był w podstawie prawnej tych decyzji bez daty wydania tej ustawy.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. Głównym powodem przyznania zasiłków okresowych było bezrobocie, a w aktach sprawy brak było dokumentów potwierdzających, iż dana osoba posiada status osoby bezrobotnej. Brak było również zaświadczeń lub oświadczeń klientów o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego lub wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych.

Tak jak w przypadku zasiłków stałych, wnioski składane przez klientów nie były opatrzone datą wpływu, a wywiady były bardzo krótkie i zawierały niewiele informacji o osobie czy rodzinie. Na pierwszej stronie rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowano brak pieczęci GOPS w Oksie.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji jednak nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

*Opis
d. h. 12.9*

Wysokość świadczeń wypłacana jest zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS w Oksie oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za trzy kwartały 2014 roku wynika, iż w 2014 roku pomocy w ramach Programu wieloletniego udzielono ogółem dla **231 osób**. Ogólny koszt Programu wyniósł **47 864 zł**, w tym dotacja celowa **29 842 zł** oraz środki własne gminy **18 022 zł**. Pomocy w formie posiłku udzielono ogółem dla **144 osób**, w tym dla **26 dzieci** do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz **116 uczniów** do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. W 2014 roku do dnia kontroli zasiłku celowego w ramach Programu udzielono **24 osobom**.

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy :

Lp.	Nazwa szkoły	Rok szkolny	Rodzaj posiłku	Cena posiłku	Liczba dożywianych dzieci
1.	Szkoła Podstawowa w Oksie	2013/2014	Gorący posiłek	2,00 zł	33
2.	Szkoła Podstawowa w Węgleszynie	2013/2014	Gorący posiłek	2,00 zł	22
3.	Przedszkole Samorządowe w Oksie	2013/2014	Gorący posiłek	2,00 zł	6
4.	Gimnazjum Publiczne w Oksie	2013/2014	Gorący posiłek	2,00 zł	29

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS-8141/Rd/8p/2014; OPS-8141/Rd/6p/N/2014; OPS-8141/Rd/12p/2014; OPS-8141/Rd/21p/N/2014; OPS-8141/Rd/22p/N/2014; OPS-8141/Rd/56p/2014; OPS-8141/Rd/70p/2014; OPS-8141/Rd/41p/2014; OPS-8141/Rd/51p/2014; OPS-8141/Rd/64p/2014

*Opis
B. Kuciel*

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS-8141/Rd/30/2014; OPS-8141/Rd/21a/2014; OPS-8141/Rd/30a/2014; OPS-8141/Rd/13a/2014; OPS-8141/Rd/35a/2014; OPS-8141/Rd/65/2014; OPS-8141/Rd/55a/2014

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty jedynie takie jak: wniosek, wywiad lub jego aktualizację oraz decyzję administracyjną.

Wywiady lub ich aktualizacje były bardzo krótkie, zawierały niewiele informacji o osobie czy rodzinie. Na pierwszej stronie rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowano brak pieczęci GOPS w Oksie.

Ponadto wnioski składane przez klientów nie były opatrzone datą wpływu przez GOPS.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, nieobowiązującej ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, kodeksu postępowania administracyjnego, Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, Uchwały Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15.01.2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, Uchwały Nr XXXVI/185/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15.01.2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania oraz Uchwały Nr XXXVI/186/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

W podstawie prawnej części decyzji wydanych w ramach Programu zespół kontrolny odnotował nieaktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego, brak było również upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie

zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Dodatkowo kodeks postępowania administracyjnego przywołany był w podstawie prawnej tych decyzji bez daty wydania tej ustawy.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych wydanych w ramach Programu zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy termin realizacji posiłku lub wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Oksie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2014 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS) udzieliła **41 osobom** zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na dofinansowanie do zakupu opału oraz leków.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – OPS-8141/Rc/23/2014; OPSOPS-8141/Rc/28/2014; OPS-8141/Rc/32/2014; OPS-8141/Rc/6/2014; OPS-8141/Rc/21/2014; OPS-8141/Rc/47/2014; OPS-8141/Rc/16/2014; OPS-8141/Rc/24/2014; OPS-8141/Rc/27/2014.

Zasiłki celowe specjalne – OPS-8141/Rcs/2/2014; OPS-8141/Rcs/9/2014; OPS-8141/Rcs/13/2014; OPS-8141/Rcs/23/N/2014; OPS-8141/Rcs/7/2014; OPS-8141/Rcs/8/2014; OPS-8141/Rcs/6/2014.

W skontrolowanych aktach znajdowały się dokumenty jedynie takie jak: wniosek, wywiad lub jego aktualizację oraz decyzję administracyjną. Wywiady lub ich aktualizacje były bardzo krótkie, zawierały niewiele informacji o osobie czy rodzinie. Na pierwszej stronie rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowano brak pieczęci GOPS w Oksie. Ponadto wnioski składane przez klientów nie były opatrzone datą wpływu przez GOPS.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego. W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe nie przywołano art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w decyzjach na specjalne zasiłki celowe i celowe odnotowano brak daty wydania i publikatora ustawy kodeks postępowania oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ponadto decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, natomiast nie informowano o tym fakcie klienta w sentencji decyzji, a w uzasadnieniu nie wymieniono powodu, który podany jest w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. W kilku przypadkach przy specjalnych zasiłkach celowych stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest niezgodne z art. 106, ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach administracyjnych na zasiłki specjalne celowe w sentencji odnotowano brak powodu przyznania tej formy wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie nie realizuje usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z pkt 25 załącznika nr 2 do protokołu, sporządzonego przez Kierownika GOPS wynika, iż usługi nie są świadczone przez kontrolowaną jednostkę, gdyż nie zgłaszano takich potrzeb.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. Ze sprawozdania MPiPS-03 za pierwsze półrocze 2014 roku wynika, iż w 2014 roku w domach pomocy społecznej przebywa 2 mieszkańców gminy, za których pobyt w pierwszej połowie tego roku jednostka poniosła koszty w wysokości 9 822 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (*art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, kierowaniu osób do Powiatowego Zespołu ds. Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, motywowaniu klientów do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz do poszukiwania zatrudnienia, motywowaniu do podnoszenia i doskonalenia posiadanych kwalifikacji, udzielaniu poradnictwa klientom w samodzielnym rozwiązywaniu problemów, wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wskazywaniu i dążeniu do umocnienia więzi rodzinnych, poszukiwaniu nowych metod i technik pracy z osobą i rodziną.

W rozwiązywaniu trudnych problemów swoich podopiecznych kontrolowana jednostka współpracuje m in.: z Urzędem Gminy, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, służbą zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oksie kontrakt socjalny jest wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej, w 2014 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli 12 kontraktów.

Ad. 5. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

*Opisane
S. Malin*

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiada upoważnienie do ustanowienia rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, wydane Zarządzeniem Nr 8 a/2012 Wójta Gminy z dnia 15 marca 2012 roku.

W kontrolowanej jednostce zatrudniony jest asystent rodziny, który ma pod opieką 8 rodzin. GOPS pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystenta w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie kontroli kompleksowej ustalono, iż Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 2 400 mieszkańców. Nadmienić należy, iż od 1 stycznia 2015 roku wchodzi w życie art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który mówi, iż ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W § 2 statutu widnieją nieaktualne publikatory przytoczonych ustaw. W związku z powyższym zapis widniejący w § 6 ust. 1 w chwili obecnej jest nieobowiązujący. Ponadto zdaniem kontrolujących winna być również wymieniona ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W § 2 Regulaminu Organizacyjnego widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej. Natomiast w § 3 ust. 1 i 3 widnieją nieaktualne zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Ponadto stwierdzono, iż w zadaniach pracownika socjalnego wymieniono zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, które nie należą do zadań pracownika socjalnego oraz brak zadań asystenta rodziny, którego stanowisko dopisano ręcznie do schematu struktury Ośrodka w § 4 Regulaminu Organizacyjnego. Zespół kontrolny nadmienia, iż wszelkie zmiany do Regulaminu Organizacyjnego winny być nanoszone w drodze zarządzenia. W § 5 ust 4 widnieje zapis mówiący o tym, że pod nieobecność Kierownika Ośrodka, decyzje, do których został

*Przebieg
B. Kuciel*

upoważniony kierownik, podpisuje Wójt. Jest to niezgodne z art. 110 ust. 8, wedle którego Kierownik Ośrodka winien wystąpić z wnioskiem do Wójta o upoważnienie dla innej osoby do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy

Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej odnotowano nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a w części tych decyzji kodeks postępowania administracyjnego bez daty wydania i publikatora tej ustawy, w części decyzji na zasiłki stałe widniała również błędna data wydania kpa, tj. 14 czerwca 1980 r., zamiast 14 czerwca 1960 r. W podstawie prawnej decyzji wydanych w zakresie pomocy społecznej stwierdzono także brak przywołania upoważnienia Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej, w większości również brak było rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z 17 lipca 2012 roku, a w części decyzji wydanych w ramach zasiłków stałych nieobowiązujące już rozporządzenie o kryteriach dochodowych z 2006 roku. W podstawie prawnej decyzji na zasiłki stałe widniała uchylona w aktualnym systemie prawnym ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W części skontrolowanych decyzji administracyjnych na zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji jednak nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie poinformowano, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W części decyzji na zasiłki stałe, zasiłki celowe i posiłek z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe natomiast stwierdzono, iż decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy termin wypłaty świadczenia czy realizacji posiłku wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

*Opis
Kontrol*

Zespół kontrolny stwierdził, iż w aktach klientów brak było dokumentów potwierdzających, iż dana osoba posiada status osoby bezrobotnej, brak było również zaświadczeń lub oświadczeń klientów o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego lub wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności nie były potwierdzone „za zgodność z oryginałem”.

Nadmienić należy, iż wnioski składane przez klientów nie były opatrzone datą wpływu, a rodzinne wywiady środowiskowe lub ich aktualizacje były bardzo krótkie i zawierały niewiele informacji o osobie czy rodzinie.

Na pierwszej stronie wywiadów środowiskowych odnotowano brak pieczęci GOPS w Oksie.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Oksa dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe nie przywołano art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach administracyjnych na zasiłki specjalne celowe w sentencji odnotowano brak powodu przyznania tej formy wsparcia.

Pozytywnym jest fakt, iż w kontrolowanej jednostce zatrudniony jest asystent rodziny, który ma pod opieką 8 rodzin.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

*Przebieg
Skolud*

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

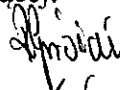

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Oksiu

Miroslawa Kwiatkowska

Kielce, dnia 23 grudnia 2014 r.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Legięcińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-514 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3

G M I N N Y
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Oksiu
28-363 Oksa, ul. Włoszczowska 22a
tel.(041) 380-80-95
NIP 656-185-78-23, Regon 290005410